

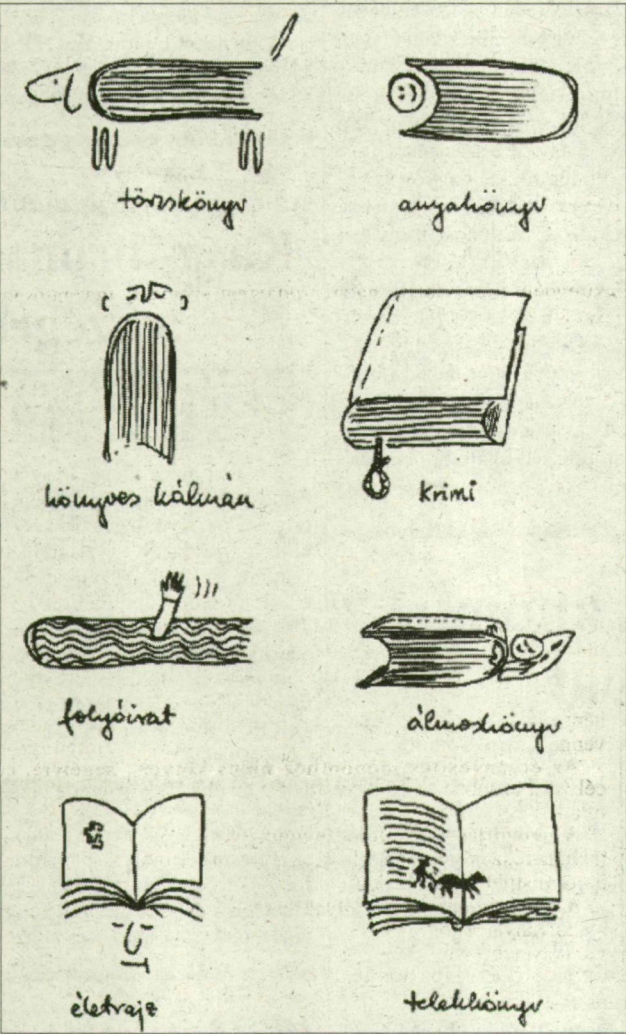

FOTÓ: NAGY LÁSZLÓ

Könyvheti események

Ma
Délután 5 órakor: „Tépelődés” – Lengyel László politológus könyvpremierje a Somogyi Könyvtárban. Az íróval Trásér László beszélget.
Délután 6 órakor: Country-muzsika a Dugonics téren – a New Riverside együttes koncertje. Közreműködnek a Deák gimnázium countrytáncosai.
Este 7 órakor: „A többpárt-rendszer kialakulása Magyarországon” – az MSZP szegedi szervezetének rendezésében dr. Bihari Mihály politológus könyvpremierje a Technika Házában (Kígyó u. 4.). A szerzővel dr. Gécz József politológus beszélget.

Holnap
Délután 5 órakor: a Promenádná Dixieland együttes zárókoncertje a Dugonics téren.
Este 7 órakor: Ünnepi irodalmi est Dér Endre író közelgő 70. születésnapja alkalmából a Bálint Sándor Művelődési Házban. Közreműködnek: Monoki Lajos (citera-ének), Réti Attila, Tegzes Miklós. Az ünnepelttel Kiss Ernő beszélget.
Kiállítások
A Kass Galériában a világirodalom 120 ars poetica-jához tervezett tipográfiai variációkat mutatja be Szántó Tibor könyvtervező-tipográfus és Kass János grafikusművész.
A Bálint Sándor Művelődési Házban Erdély Dániel grafikusművész tárlata tekinthető meg.

Hegyi Füstös László karikatúrája

Mi lesz a Twin Peaks vége?

Bizony, ma elbúcsúzunk Cooper ügynöktől. No, de végleg? Vagy majd újra függőben marad minden, és kiírják, hogy folytatjuk? Kavarog a gonosz Earl Windom keltette örvény. Egy film, amelyben a rosszak jók lesznek, amelyben az almás pite éppoly fontos, mint a bűn leleplezése, amely ironikus, érzelmes, ravasz, félelmetes. A posztmodern krimi. Olvasóink ígnyen látják a beteljesülést.

Vadai István, JATE I. Sz. Irodalomtörténeti Tanszék: A sorozat közepe táján még azt gondoltam, nem lesz vége. Minden megoldatlan marad. Azt élveztem a filmben, hogy sok epizód van, és ezek kidolgozottsága, finom íróiája önmagában is megáll. Ezek után nem vártam ezt a krimiszerű befejezést, hogy egy pontban fut össze az össze szál. Megvan a happy end lehetősége. Cooper ügynök a lehető legszemélyesebb módon érintve van; a fekete királynő, az adott idő, és hely, a misztikus szám a magyar nézőknek egyértelműen Szerb Antal Pendragon legendáját juttathatja eszébe.

Szendy István, osztályos orvos, pszichiátria: Killer Bob beköltözik Cooper ügynökbe. Anie segítségével nyitják ki a félelem barlangját. Bobtól megigézve Cooper végez a gonosz Earl Windommal, az ügynököt pedig a süket Gordon felügyelő menti meg. Happy end.

Kormos Tibor színházigazgató: Szerintem az egész dolog nem is történt meg. Menjünk vissza a sorozat első képeihez, ahol Cooper egy diktafonba mondja a történetet, amely valójában az ő fikciója. Azért megy Twin Peaks-ba, hogy pihenjen. Ha odaér, a diktafon, Diana, talán életre kel. A film nem más, mint egy diktafonreklám.

Aradi Judit nyelvtanár: Anie megmenekül, mert a jószág nyitja ki az ajtót. Engem az izgat, hogy mi lesz a szegény, megjavult Leóval, ki fogja őt kiszabadítani. Aniet talán a Tuskós hölgy, talán Briggs őrnagy menti meg. Nem tudom, mi lesz, már az elmúlt részben is alig mertem odanézni.

Ha kedd van,

akkor ez Belgium. Ahol a jövő idő legfontosabb biztosítéka és letéteményese a futball. Itt ugyanis ebben a labdajátékban sűrűsödik jelképpé mindaz, amely a modern történelemben, amúgy szétszórva, értelmezhetetlenül hever. A futballt a vak is látja, illetve nem is igazán azt, hanem, ami futball címén megy, és hát éppen itt van a jövő kutyája elásva. Mert adott a dicső múlt, az aranykor, a viszonyítás alapmértéke, a hajdani szebb napok, melyek azonban maguk is bővelkednek tragikus mozzanatokban, mintegy előre vetítve azt, ami majd utánuk jön, amikor csak a tragédia marad, s a csoda bizony oda! Már ez is nagyon szép, gondoljuk csak el, más nemzetek – németek, olaszok, argentinok – sorban nyerik az aranyat, s igaz, hogy meg kell menteni pl. Gerd Müllert a piálástól, az azonban elképzelhetetlen, hogy az ő góljait kelljen skubizni, mert utána, mondjuk, már egyetlen teuton lovag sem talált be az ellenfél hálójába. Fenét! Most Mattheus sérült, de van elég elszánt profi, mondta az edző, nem kell előre ilyesmivel magyarázni, ha nem sikerül. S mivel nem nagyon szokták előre magyarázni, hát sikerülni is szokott.

Bezzeg a belgák! Nekik Marseilles az maga Mohács, az egyenlő a nemzetvesztéssel, pedig – haj! – micsoda spílernek nyomultak akkor még! Bezzeg! Csak a szerencse. A bíró. Meg a labda. És igen, az utánpótlás. Akkor kezdődött az utánpótlás duma. Azóta sohasem azok vannak a pályán, akik fölvetik a szerelést, meghúzták a stopnikat, s eligazgatták a lábszárvédőt – nem! – az utánpótlás van a pályán. Hiszen, akik valóban képtelenek két egyeneset rúgni, azokkal nincs mit kezdeni. Viszont, ha jobb az utánpótlásnevelés, akkor majd azok felnőnek, és majd azoknak egy jó kapitányuk lesz, akkor majd azok föl lesznek építve, ők lesznek tehát a csapat, akkor majd lesz egy jó vb-sorsolás, és majd az a csapat, akkor tele lesz eséllyel arra, hogy el is jusson a vb-re. Ott meg aztán...

No, hát ilyen is volt. Ott meg aztán próbálgatták a fiúk a zakókat, s amikor megvolt a passzent, gyorsan föl kellett ülni a repülőre, s megírni sok-sok könyvet már otthon, hogy most, akkor térszta vagy szalma? Izgalmas játék ez is, de nem annyira, hogy bárki is fölcsúnya magát, mert általában, még le sem kapva a fess zakót, el kellett kezdeni EB-t járni, de abból meg mindig Canossa lesz, mert hát éppen épül a következő csapat, s, hát egy épülettől nem várható el, hogy 30-40 százalékos készütséggel mellett már a lift is közlekedjen. Elég a liftakna, oda le lehet dobálni a szalonnabört, meg a sörösvéget, s melléjük szokott lezúgni a félkész csapat is, hiszen az EB-selejtezők sem tartanak örökké. Egyszer annak is vége szakad. Nem kell legalább utazgatni ide-oda Európában, EB-ről EB-re. EB-k után ugyanis jönnek a vb-selejtezők, s míg mások, holmi EB-kkel próbálják elterelni amúgy is megtévesztett szurkolóik figyelmét, addig a belgák egyre eredményesebben játsszák előkészületi mérkőzéseiket, hogy azután a tétmeccseken majd ne remegjen a lábuk. Az edzőmeccseken kapott pofonok pedig arra jók, hogy a srácokat fölrazza álmukból. Hiszen későig nézték az EB-focit. A tévében.

S miért a jövő idő? Amiért minden más is így megy Belgiumban. Mert így a jelennek nincsenek felelősei. Mert, ami most rossz, azt majd ki lehet javítani. Máshogy, másoknak, mást. Legyen az gazdaság vagy politika. Majd reform, majd rendszerváltás. Majd. Addig meg a kispálya, kispóci.

A kínai nyelv nem ismeri a jövő időt. De, hát hol voltak a szerencsétlen kínaiak a fociban 1954-ben például? Na, ugye!

BALOG JÓZSEF

Hová, hányan jelentkeztek?

4. JATE JTK, főiskolák

Nincsenek irigylésre méltó helyzetben az érettségizők: mindössze 2-3 százalékuknak kínálnak munkát, a felsőoktatási intézmények pedig nem vehetnek föl minden jelentkezőt. Sorozatunkban a felvételi irányszámokat, illetve az egyes szegedi egyetemekre és főiskolákra jelentkezettek számát adjuk közre; a szerdai és a csütörtöki lapszámunkban megjelent adatsorból például máris kiderült, hogy míg a JATE-ra többszörös a túljelentkezés, a tanárképző főiskola néhány – természettudományos – szakára annyian sem jelentkeztek, ahányan felvehetők. Érdekes lesz tehát figyelni mindazoknak, akik nem jutnak be az egyetemre: talán az idén is hirdet pótfelvételt a főiskola.

Sorozatunk befejező részében a JATE Jogtudományi Karáról, valamint a főiskolákról kapott adatokat ismertetjük.

Egyelőre nem lehet pontosan tudni, hányan lesznek a jogi karon az elsősök; a felvételi irányszám 140, ettől csak „föl-felé lehet eltérni”; pontos szám csak a felvételik után áll rendelkezésre, de körülbelül 170-en bejuthatnak. Ehhez képest 595-en jelentkeztek a nappali tagozatra, közülük 40-en már rendelkeznek egy diplomával. Az esti-levelező tagozatra összesen 560-an jelentkeztek, közülük 440-en diplomások.

A Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Szegedi Élelmiszeripari Főiskola új elsőévesei 140-en lehetnek – 320-an jelentkeztek, az alábbi megoszlásban:

Szak	Helyek száma	Jelentkezők
technológus	80	102
gépész	30	34
vállalkozómenedzser*	30	184

* A helyek bővülése várható

A Hittudományi Főiskolán most először indítanak – a tanárképző főiskolával közösen – nappali tagozaton hittanárképzést: a 24 helyre 37-en jelentkeztek, a másik tanári szakjukat a JGYTF-en végzik. Levelező tagozaton 40 hely van a Hittudományi Főiskolán, 85-en jelentkeztek.

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán körülbelül háromszoros a túljelentkezés: a felvételi irányszám 30, ettől fölfelé térnek el, ha a 93 jelentkező között sok a tehetség.

SÜLYOK ERZSÉBET

Érettségiznek az első hat osztályosok

Országos premier a Radnótiban

– Hogyan kezdődött?

Vincze István: – Az ötlet Bánfalvi Józseftől, a Radnóti gimnázium akkori igazgatójától származott, abból indult ki, hogy a matematikai tehetségű gyermekek korábban érettek a gimnáziumra, mint a humán tehetségűek. A Radnótiban tehetséggondozó szakcsoportok működtek, matematikából is, ahová a környékbeli általános iskolák kis matematikusai jártak. Így jött az ötlet: gyűjtsük egy csoportba a tehetségeket. Ez a kísérlet akkor, a mai hat osztályos elődeként még csak öt évre indult.

Urbán János: – Én egész régről ismerem a kezdeményezést, ott voltam a megszűlésénél is, úgyhogy csak annyit fűznék hozzá, hogy a gyermekek fejlődésében a hat osztályos gimnázium nagy előnyt jelent, mert a tehetségesek számára az általános iskola hetedik, de főleg nyolcadik osztálya egy kicsit elvesztegetett időt jelent. Mivel nem kapnak többet az illető tárgyból, kicsit elmegy a kedvük a tanulástól. Pedig ese-

Talán kevesen tudják, hogy az ország első hat osztályos gimnáziumi kísérlete Szegeden kezdődött, a Radnóti Miklós Gimnáziumban. A kísérlet azóta nem csak sikerrel járt, hanem minthogy országsszerte alakultak hasonló rendszerű gimnáziumi osztályok, hírnévre is szert tett. Az első, a Radnóti-évfolyam viszont idén már érettségihez érkezett. Szombaton a speciális matematikaiskola maturandusai között jártunk, s Vincze István osztályfőnöktől, illetve Urbán Jánostól, az érettségi szaktekintélyű elnökétől az eredmények felől érdeklődtünk.

tükben nem kell attól félni, hogy túlterheltek lesznek, mert a jók ésszerűen, de terhelhetők. – Az érettségi eredményeik mit mutatnak?

U. J.: – Szépen, világosan felelnek. Jól felkészült társaság. Az eredmények azt mutatják, hogy gondolkodásmódban, a felelet kreativitásában különböznek a hagyományos osztályokban érettségizőktől. Ezeknek a diákoknak érettebb, nem annyira iskolás a tudásuk, s ez nem csak a matematikára, hanem a humán tárgyakra s a nyelvekre is érvényes.

– Az osztályfőnöknek bizonyára nem meglepetés, amit az érettségi elnöke mond...

V. I.: – Sokan vannak itt, akik az évközi tanulmányi versenyeken egészen kiváló eredményeket értek el. Az eddigi írásbeli vizsgákon mindössze két négyes volt, a többi mind ötös lett. A 19 fős osztályból 15-en tanulnak majd tovább, felvételiznek olyan szakokra, ahol matematika szükséges. Emellett a diákok nagy részének, akár a matematika, akár a kémia-biológia tagozaton legalább egy középfokú nyelvvizsgája van, amit a gimnázium alatt szerzett meg.

– Nehezebb egy ilyen osztályban órát tartani?

V. I.: – Ezek a gyerekek

korábban hozzászoknak az önálló gondolkodáshoz, tehát sokkal több a kérdésük, aktívabb a problémafelvetésük. Tulajdonképpen annyi problémát vetnek fel, hogy ők maguk is alakítják az órát.

U. J.: – A speciális matematikatagozat ötletének oly nagy sikere van, hogy neves budapesti gimnáziumok – a Fazekas, a Berzsenyi, az Árpád, az István gimnáziumok – is be fogják vezetni.

– Az általános iskolák anno azzal ellenérveltek, hogy a hat osztályos gimnázium csak lefoglalja a legjobbakat. Megnyugodtak-e már a kedélyek?

U. J.: – Az eredményeket nézve úgy hiszem, igen. Öt éve még merev volt az oktatási rendszer, de mióta a hat osztályos gimnázium elterjedt, a kifogások eltűnőben vannak.

V. I.: – Mutatja ezt a az iskolatípus népszerűsége is: az utóbbi években a 25 helyünkre 170-200-an jelentkeztek.

PANEK JÓZSEF